C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-179/24 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
Nr.PIGD 1-16053671-03-1a-23052024 Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iunie 2025 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele şedinţei, judecător Ludmila Iarmaliuc
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Aurelia Andronache
Grefier: Doina Știrbu
Cu participarea:
Procurorului: Valeriu Dubăsari
Avocaților: Elena Vlas

a examinat în ordine de apel, în ședință publică, apelul inculpatului Izbaș Alexandr declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 24 decembrie 2019, prin care:

Izbaş Alexandr *****, născut la *****, domiciliat municipiul *****, cetăţean al Republicii Moldova

-învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.27, art.190 alin.(1); art.310 alin.(1), art.361 alin.(1) Cod penal.

Termenele de examinare a cauzei:
- prima instanță: 20.06.2016 - 24.12.2019;
- instanța de apel: 07.02.2020 - 30.06.2020; 05.01.2021 - 04.08.2021; 26.05.2022 - 12.09.2023; 27.01.2025-17.06.2025
-instanța de recurs: 19.09.2020 - 15.12.2020; 05.11.2021 - 22.03.2022; 21.11.2023 - 24.04.2024.

Asupra apelului în cauză, în baza actelor din dosar, completul de judecată,

a c o n s t a t a t:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Edineţ din 24 decembrie 2019, procesul penal de învinuire a lui Izbaş Alexandr în săvârşirea infracţiunilor prevăzute la art. 27, art.190 alin. (1), 310 alin. (1) şi 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripţie.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanţă a constatat că, la data de 12 februarie 2013, Izbaş Alexandr, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau" a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai Natalia, numită în continuare „Mandant", pe de o parte, şi avocatul Izbaş Alexandr, deţinătorul legitimaţiei nr. 0294, eliberată de Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredinţează, achită onorariul şi cheltuielile aferente acordării asistenţei juridice, iar mandatarul îşi asumă obligaţia de a întocmi actele procesuale necesare şi a reprezenta şi apăra efectiv drepturile şi interesele Mandantului în instanţa de judecată pe cauza civilă nr. 2-1223/12, intentată la acţiunea Asociaţiei de Economii şi Împrumut „Finagrocredit" către Tomai N. privind încasarea sumei.

Ulterior, copia acestui contract a fost anexată la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligaţiunilor asumate de pârâta Rotari (Tomai) Natalia, în mod forţat, privind încasarea preţului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtei în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13.404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai Natalia de la rubrica „mandant" din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, încheiat între Tomai Natalia şi Izbaş Alexandr, nu a fost executată de către Tomai Natalia, dar de către o altă persoană, prin procedeul imitaţiei libere.

Tot Izbaș Alexandr la 27 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau" a eliberat mandatul Seria MA nr.0133714 în conformitate cu contractul de asistenţă juridică nr. 035/S din

22.02.2013 pe cauza Asociaţia de Economii şi Împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) Natalia.

Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr.0133714 a fost executat nu de Rotari Natalia, dar de către o altă persoană, prin imitarea semnăturii.

Tot Izbaș Alexandr la data de 30 aprilie 2014, având intenţia de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înşelăciune, a înaintat Judecătoriei Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligaţiunilor asumate de pârât în mod forţat, prin încasarea preţului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13.404,15 lei.

Ulterior, Izbaş Alexandr a înaintat la Judecătoria Briceni o cerere de concretizare a cuantumului pretenţiilor, solicitând să fie dispusă din contul lui Rotari Natalia în beneficiul lui Izbaş Alexandr datoria în mărime de 13.404 lei, sumă ce reprezintă cuantumul onorariului stabilit prin contractul de asistenţă juridică, 2712,72 lei - penalitatea stabilită, 1179 lei - dobânda de întârziere calculată.

Acţiunile lui Izbaş Alexandr au fost încadrate în baza art. 27, art.190 alin. (1) Cod penal (în redacția legii le momentul săvârșirii faptei)- tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Tot Izbaș Alexandr la 30 aprilie 2014 a înaintat Judecătoriei Briceni o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat să fie dispusă executarea obligaţiunilor asumate de pârât în mod forţat, prin încasarea preţului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit, în mărime de 13.404,15 lei.

Ca probe la cererea dată a anexat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai Natalia, numită în continuare „Mandant” pe de o parte, şi avocatul Izbaş Alexandr, deţinător al legitimaţiei nr.0294, eliberată de Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit asupra următoarelor clauze contractuale: Mandantul încredințează, achită onorariul şi cheltuielile aferente acordării asistenţei juridice, iar mandatarul îşi asumă obligaţia de a întocmi actele procesuale necesare şi a reprezenta şi apăra efectiv drepturile şi

interesele „Mandantului” în instanţa de judecată pe cauza civilă nr.2-1223/12 intentată la acţiunea Asociaţiei de Economii şi împrumut „Finagrocredit” către Tomai Natalia privind încasarea sumei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai Natalia de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, încheiat între Tomai Natalia şi Izbaş Alexandr nu a fost executată de către Tomai Natalia, dar de către o altă persoană, prin procedeul imitaţiei libere.

Acțiunile lui Izbaş Alexandr au fost calificate în baza art.310 alin. (1) Cod penal - falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia.

Tot Izbaș Alexandr la 12 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a falsificat contractul nr. 035/S din 12.02.2013, precum că Tomai N., numită continuare „Mandant”, pe de o parte, şi avocatul Izbaş Alexandr, deţinătorul legitimaţiei nr.0294, eliberată de Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova, pe de altă parte, au convenit la următoarele clauze contractuale: „Mandantul” încredinţează, achită onorariul şi cheltuielile acordării asistenţei juridice, iar „Mandatarul” îşi asumă obligaţia de a întocmi actele necesare acordării asistenţii juridice şi a reprezenta şi apăra efectiv drepturile şi interesele „Mandantului” în instanţă pe cauza civilă nr. 2-1223/12, intentată la acţiunea Asociaţiei de Economii şi Împrumut „Finagrocredit” către Tomai Natalia privind încasarea sumei.

Ulterior, copia acestui contract a fost anexată la cererea de chemare în judecată privind dispunerea executării obligaţiunilor asumate de pârâta Rotari (Tomai) Natalia, în mod forţat, privind încasarea preţului stabilit prin contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenţei juridice, fiind dispusă încasarea din contul pârâtei în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit, în mărime de 13.404,15 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai Natalia de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordarea a asistenţei juridice, încheiat între Tomai Natalia şi Izbaş Alexandr, nu a fost executată de către Tomai Natalia, dar de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

Tot Izbaș Alexandr la 27 februarie 2013, activând în calitate de avocat stagiar în Cabinetul Avocatului „Aurel Malairau” a eliberat mandatul Seria MA

nr.0133714 în conformitate cu contractul de asistenţă juridică nr. 035/S din 22.02.2013 pe cauza Asociaţia de Economii şi Împrumut „Finagrocredit” către Tomai (Rotari) Natalia.

Conform raportului de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, semnătura plasată în rubrica „semnătura clientului” din mandatul din 27.02.2013 Seria MA nr.0133714 a fost executată nu de Rotari Natalia, dar de către o altă persoană, prin imitarea semnăturii.

Acţiunile lui Izbaş Alexandr au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal în redacția legii le momentul săvârșirii faptei - confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligaţii.

Solicitările apelantului:

Sentinţa a fost atacată cu apel de către inculpat, prin intermediul căruia solicitat casarea sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat. În conţinutul cererii de apel depuse, inculpatul a invocat că, din momentul întocmirii contractului de asistenţă juridică şi eliberării mandatului, nu a cunoscut că acesta este fals, ultimul raport de expertiză eliberat de CNEJ infirmând faptul că semnătura a fost efectuată de către el, expertul solicitând semnături suplimentare de la martorul acuzării - sora părții vătămate, pentru a se expune asupra autorului confecționării semnăturii, cel mai probabil de către sora părţii vătămate, care a prezentat semnături deghizate şi care, în mod cert, a scris împuternicirile şi a semnat mandatul în litigiu, fapt confirmat de expert în raportul de expertiză din 17.07.2019.

În apelul depus a menţionat că, la solicitarea de a invita martorul acuzării în şedinţa de judecată pentru a înlătura orice dubiu şi a crea o certitudine despre autorul semnăturilor din mandat, instanţa de judecată a menţionat că la dosar este clar că sora părţii vătămate este responsabilă de aceste fapte. Însă, instanţa de judecată eronat a indicat că din conţinutul mandatului reiese că acesta a fost întocmit în prezenţa clientei, nefiind clară această concluzie.

Totodată, din momentul reprezentării drepturilor şi intereselor clientului în baza mandatului şi contractului de asistență juridică și înaintării cererii de eliberare a ordonanței judecătorești privind încasarea sumei până la pronunțarea hotărârii, a fost indicată cronologia evenimentelor, modul de întocmire a mandatului în litigiu,

fără a cunoaște că acesta este fals, iar, în caz contrar, nici nu reprezenta drepturile şi interesele clientului în instanța de judecată în calitate de avocat stagiar.

Apelantul a indicat că instanța de judecată a constatat că contractul de asistența juridică nu a fost semnat de partea vătămată, împrejurări pe care le cunoștea, însă nu a fost demonstrat prin careva raport de expertiză că semnăturile îi aparține.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 30 iunie 2020, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului şi menţinută sentinţa fără modificări.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 15 decembrie 2020 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Izbaş Alexandr, admis recursul ordinar declarat de avocatul Vlas Elena, casată total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 30 iunie 2020, în privinţa inculpatului Izbaş Alexandr şi dispusă rejudecarea cauzei de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 04 august 2021, a fost admis apelul inculpatului, casată sentinţa, cu pronunţarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care, în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Izbaş Alexandr a fost achitat de sub învinuirea adusă pe articolele 27, art.190 alin. (1), 310 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracţiunii.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curţii Supreme de Justiţie din 22 martie 2022 a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripţie Bălţi, Formusatii Andrei, casată total decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 04 august 2021, în cauza penală în privinţa lui Izbaş Alexandr şi dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeaşi instanţă de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 12 septembrie 2023, a fost respins apelul declarat de către inculpat cu menținerea sentinţei Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 24 decembrie 2019.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 aprilie 2024 a fost admis recursul declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Izbaş Alexandr, casează integral decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălți din 12 septembrie 2023 în cauza penală privindu-l pe Izbaş Alexandr

*****, şi s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Argumentele participanților:

În ședința instanței de apel, inculpatul Izbaș Alexandr și avocatul acestuia Elena Vlas, au solicitat admiterea apelului înaintat de către inculpat, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și achitarea inculpatului de sub învinuirea adusă, pe motiv că faptele lui nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

Suplimentar apărarea a menționat că, prin sentința contestată instanța nu indică care probe au stat la baza concluziei că inculpatul a cunoscut despre falsitatea acestui contract și mandat. Astfel, prin raportul de expertiză nu s-a demonstrat că semnăturile din litigiu au fost efectuate de către Izbaș Alexandr, ceea ce demonstrează că el nu cunoștea despre falsificarea acestora.

Instanța de fond a ignorat faptul că declarațiile martorului Malvina Boico-Tomai f.d. 235-236 vol I, sunt în contradicție cu raportul de expertiză din 17.07.2019 f.d.79 Vol II, care demonstrează că Boico-Tomai Malvina, a semnat mandatul, a scris împuternicirile de pe mandat și respectiv a semnat contractul de asistență juridică. Martorul susține că Izbaș Alexandru nu i-a dat nici un mandat sau careva contracte să semneze, însă expertiza grafoscopică demonstrează contrariul, mai mult ca atât, în concluziile expertizei în mod direct indică la persoana care a efectuat înscrisuri în mandat și în contract.

Partea vătămată Rotari Natalia în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, dat faptului aflării ei peste hotarele țării, ce se confirmă prin informația din baza ”Acces”, Colegiul, ascultând opiniile participanților la proces, a concluzionat posibilitatea judecării cauzei în lipsa ei.

Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind nefondat și menținerea în vigoare a sentinței contestate ca fiind legală și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând argumentele apelului declarat pe caz, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelul depus pe caz, urmează a fi admis din alte motive, cu casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În subsidiar, Colegiul penal, prin prisma prevederilor art.410 alin.(1) Cod procedură penală, prin admiterea apelului formulat de către inculpat, din alte motive decât cele invocate, nu va crea o situație mai gravă persoanei ce a declarat apel, prin constatarea vinovăției în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală și liberarea de pedeapsa penală în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, or, prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 24 decembrie 2019, s-a încetat procesul penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție, cu aplicarea prevederilor art.60 Cod penal, soluție care în principiu constată vinovăția inculpatului Izbaș Alexandr, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.27, 190 alin.(1); art.310 alin.(1), art.361 alin.(1) Cod penal.

Conform art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei, cu excepţia sentinţelor pronunţate de către instanţele judecătoreşti privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Art. 414 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, prevede că, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât şi în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, în conformitate cu art. 415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, în corespundere cu care, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea cauzei.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art.413 alin.(3) Cod procedură penală, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta

suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Respectând legislația procesual penală sus-indicată, Colegiul penal a oferit părților posibilitate de a prezenta probe suplimentare sau de a se referi la probele anexate la materialele cauzei în vederea admiterii/respingerii argumentelor invocate în cererea de apel înaintată. În instanța de apel fiind cercetate probele anexate la materialele cauzei, care au servit obiect de cercetare și în prima instanță.

Contrar celor invocate de apelant, Colegiul penal constată, că instanța de fond a stabilit starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului Izbaș Alexandr în baza:

-art. 27, art.190 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

-art.310 alin. (1) Cod penal, ca falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia.

-art. 361 alin. (1) Cod penal, ca confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Colegiul la fel reține și prevederile art. 101 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, conform cărora, (1) fiecare, probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Cu referire la normele procesuale expuse supra, instanța de fond a administrat probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinenței, concludenții și utilității acestora, a apreciat just circumstanțele cauzei și a întemeiat concluzii privind vinovăția inculpatului Izbaș Alexandr în săvârșirea infracțiunilor supra vizate.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din aceste considerente, Colegiul penal, având în vedere că în apelul declarant se solicită achitarea inculpatului Izbaș Alexandr, la caz urmează a fi verificate și cercetate suplimentar în instanța de apel probele învinuirii aduse inculpatului vizat.

Colegiul penal reține că deși inculpatul Izbaș Alexandr nu recunoaște vina de comiterea faptelor imputate, pledând nevinovat poziție susținută și de apărătorul acestuia, Colegiul penal, în combaterea poziției acestora, indică că vinovăția numitului se confirmă prin materialele cauzei.

Respectând prevederile art.414 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, Colegiul penal a asigurat dreptul părților de a-și susține poziția în baza probelor anexate la dosar, precum și posibilitatea prezentării oricăror probe noi.

Întru susținerea argumentelor din apel, avocatul Elena Vlas a făcut referire la următoarele probe scrise:

Volumul 1:declarațiile martorului Boico Malvina din data de 27.02.2016(f.d.235-236);

Volumul 2:raport de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17.07.2019 (f.d.79-88);

Cumulul de probe verbale și cele scrise administrate în prezenta cauză, ce au fost supuse unei cercetări suplimentare în instanța de apel, în dezbaterea argumentelor apelantului, au fost prezentate de către procurorul Valeriu Dubăsari:

Volumul 1: plângere de la Rotari Natalia din data de 02.07.2014 (f.d.8-9); Contract nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice (f.d.12-15); Copia cererii de chemare în judecată înaintată de către Izbaș Alexandru din data de 30.04.2014 (f.d.16-17); cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor înaintată de către Izbaș Alexandru (f.d.18); Cerere reconvențională privind declararea nulă a actului juridic înaintată de către Rotari Natalia (f.d.19-21); extras din registrul de stat al populației în privința lui Rotari Natalia(f.d.22); cerere înaintată de către Rotari Natalia (f.d.23); ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată din data de 24.07.2014 (f.d.24); cerere și ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă pe Rotari Natalia din data de 24.07.2014 (f.d.26-27); ordonanță și proces verbal de ridicare din data de 24.07.2014 (f.d.28-29); proces-verbal de examinare a obiectului cu fototabel anexă 25.07.2014 (f.d.30-36); ordonanță cu privire la recunoaștere și atașare la dosar a corpurilor delicte din data de 25.07.2014 (f.d.37); cerere și ordonanță cu privire la restituirea corpurilor delicte din data de 28.07.2014 (f.d.43-44); recipisă semnată de către Rotari Natalia din data de

28.07.2014 (f.d.45); ordonanță și proces-verbal de ridicare din data de 31.07.2014 (f.d.46-47); proces-verbal de confruntare între inculpatul Izbaș Alexandru și partea vătămată Rotari Natalia din data de 11.08.2014 (f.d.65-70); cerere în legătură cu efectuarea urmăririi penale- bănuit Izbaș Alexandru înaintată de avocatul Ghenadie Odobescu din data de 14.08.2014 (f.d.72); proces-verbal de confruntare între martorul Tomai Malvina și inculpatul Izbaș Alexandru din data de 26.08.2014 (f.d.73-77); ordonanță și proces-verbal de ridicare din data de 02.09.2014 (f.d.80-81); ordonanță și proces-verbal de ridicare din data de 06.09.2014 (f.d.82-83); ordonanță și proces-verbal de ridicare din data de 01.10.2014 (f.d.88-89); mandatul avocatului pe numele lui Izbaș Alexandru din data de 22.02.2013 (f.d.90); copia cererii înaintată de către Natalia Rotari (Tomai) din data de 27.02.2013 (f.d.91); copia procesului verbal al ședinței de judecată pe cauza civilă din data de 05.02.2013(f.d.92); copia procesului verbal al ședinței de judecată pe cauza civilă din data de 28.02.2013(f.d.93); copia la proces-verbal al ședinței de judecată pe cauza civilă din data de 22.03.2013(f.d.94); copia încheierii emisă de Judecătoria Briceni din data de 22.03.2013 (f.d.95); Hotărârea 207 Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului stagiar (f.d.97); Demers de a face cunoștință cu materialele cauzei înaintat de către ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Briceni Anatolii Cracanuța din data de 15.12.2014 (f.d.110-111); raport de expertiză nr. 9399 cu planșă ilustrativă anexă din data de 17.09.2014 (f.d.119-124); cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei înaintat de către Alexandru Izbaș din data de 30.04.2014 (f.d.134-136); încheiere emisă de Judecătoria Briceni din data de 02.07.2014 (f.d.139-140); raport de expertiză judiciară nr. 1680 din data de 08.10.2014 (f.d.141-143); ordonanță de prelungire a termenului urmării penale din data de 15.04.2016 (f.d.177-177a); ordonanță cu privire la conexarea cauzelor penale din data de 26.04.2016 (f.d.178);

Declarațiile părții vătămate Rotari Natalia din data de 27.02.2016 - a declarat că, că în anul 2013-2014 se afla în Rusia și Izbaș Alexandr i-a scris pe rețele de socializare „Odnoklasniki”, precum că o să o ajute și deja îi apără interesele în cauza cu AEÎC „Finagrocredit” și ea să-i dea o sumă de 100 euro. Ea ia scris, că are o soră în Chișinău și o să-i transmită ei banii, dar nu a știut, că necesită a semna careva acte și sora sa nu ia spus, că are acești bani și s-a întâlnit cu Izbaș Alexandr. Sora s-a ia transmis banii așa zisului avocat Izbaș Alexandr. După aceasta, Izbaș Alexandr nu i-a scris mai mult nimic, dar mai spre perioada de vară, acasă la ea veneau scrisori precum, că ea necesită să achite o sumă de bani pentru acordarea

asistenței juridice. Ia spus lui Izbaș Alexandr să-i facă poze la actele pentru ce a plătit banii, iar acesta i-a comunicat să se prezinte la Judecătoria Briceni. Ea a venit și a ridicat dosarul, însă nu îi era clar ce este acolo și s-a adresat la un alt avocat pentru explicarea neclarităților apărute. Avocatul a întrebat-o dacă a semnat careva acte cu Izbaș Alexandr, la ce ea a răspuns, că nu a semnat nimic. Atunci i-a fost comunicat, că odată ce nu a semnat nici un act, acestea nu sunt valabile dar sunt false. A solicitat să fie efectuată expertiza la semnături, însă Izbaș Alexandr i-a comunicat să se prezinte la executorul judecătoresc în orașul Edineț, dar familia și numele nu-l ține minte, și atunci a făcut prima dată cunoștință cu el, adică cu Izbaș Alexandr. Izbaș Alexandr o impunea să semneze acte pe care ea nu le cunoștea și de aceia a refuzat să semneze careva acte. După care ea a plecat în or. Chișinău la sora sa. În toamna anului 2014, vecinii i-au comunicat, că la ea acasă au venit niște persoane de la primărie, Izbaș Alexandr cu executorul judecătoresc pentru a aplica sechestru în sumă de 13.000,00 lei, fără nici o hotărâre judecătorească, totul comunicându-i verbal. Când a venit la judecătoria Briceni, erau deja efectuate expertizele la semnăturile din actele prezentate de Izbaș Alexandr și s-au dovedit, că nu sunt semnăturile ei. Din acel moment, ea nu a mai vorbit cu Izbaș Alexandr. Ea nu a semnat contractul de asistență juridică și careva mandat eliberat de avocatul stagiar Izbaș Alexandr. Când se afla în Federația Rusă, nu a primit careva acte pentru a le semna. Sora s-a i-a achitat lui Izbaș Alexandr suma de 100 euro, însă nu cunoaște dacă acesta i-a eliberat ordin de încasare. Ea nu a solicitat de la Izbaș Alexandr să-i acorde asistență juridică, dar acesta a căutat-o și ia propus asistență juridică. Pretenția lui Izbaș Alexandr față de ea, era în sumă totală de 15.000,00 lei. Buletinul de identitate la primit în anul 2009 cu familia Rotari, iar după împlinirea vârstei de 25 ani, în anul 2014 a schimbat buletinul de identitate. În ședința de judecată s-a propus o tranzacție de împăcare, dar ea nu a avut nici un contract și de aceia nu s-a încheiat tranzacția dată. Ea nu a eliberat surorii sale careva împuterniciri prin notar, dar i-a transmis banii în sumă de 100 euro. (f.d.231-234)

Declarațiile martorului Boico Malvina din data de 27.02.2016 - a declarat că, că î-l cunoaște pe Izbaș Alexandr deoarece la văzut o singură dată. După data de 08 martie 2013, a telefonat-o sora sa Rotari Natalia care se afla în Federația Rusă și i-a comunicat, ca să se întâlnească cu avocatul Izbaș Alexandr și să-i transmită suma de 100 euro, dar mai întâi să vadă dacă este avocat și să-i arate licența. Ea la telefonat pe Izbaș Alexandr, s-au întâlnit, acesta i-a prezentat legitimația, ea s-a

convins, că acesta este avocat și i-a transmis suma de 100 euro, pentru a o reprezenta pe sora s-a Rotari Natalia în ședința de judecată. După o perioadă de timp, Izbaș Alexandr a telefonat-o pentru a ieși cu el la un ceai, dar ea a refuzat. După care s-a văzut cu el, la confruntări la organele de poliție. Izbaș Alexandr în schimbul la 100 euro, nu i-a dat nici un mandat s-au careva Contract să semneze, dar a semnat pe o hârtie, că a transmis suma de 100 euro. Ea nu a trimis nimic surorii sale și Izbaș Alexandr nu i-a dat nimic pentru a-i transmite surorii sale în Federația Rusă. Ea nu i-a transmis lui Izbaș Alexandr copia buletinului de identitate a surorii sale. Ea nu la telefonat pe Izbaș Alexandr ca să ia de la Gara Auto Briceni, careva acte. (f.d.235-236);

Volumul 2: Ordonanță privind modificarea acuzării în ședința de judecată în sensul agravării ei din data de 02.11.2017 (f.d.12-13); Revendicare pe numele lui Izbaș Alexandru (f.d.119); Ordonanță de încetare a urmăririi penale din data de 26.06.2014 (f.d.120); Copia sentinței emisă de către Judecătoria Drochia Sediul Rîșcani din data de 30.08.2018 (f.d.121-124);

Declarațiile inculpatului Izbaș Alexandru din data de 24.08.2017 – a declarat cu învinuirea adusă de partea acuzării nu este de acord, or a reprezentat pe clientul său Rotari Natalia în baza unui contract de asistență juridică legal. În acest sens, a făcut cunoștință cu sora clientei sale Tomai Malvina, cu care s-a întâlnit în orașul Chișinău, pentru a discuta referitor la apărarea intereselor pe marginea cauzei civile intentate de AEÎC „Finagrocredit” către Rotari Natalia. El i-a explicat lui Tomai Malvina condițiile reprezentării în ședința de judecată. Tomai Malvina i-a prezentat buletinul de identitate a surorii sale Tomai Natalia. El i-a explicat, că acest contract de asistență juridică necesită a fi expediat în instanța de judecată. Contractul de asistență juridică nr. 035/c din 12.02.2013 a fost încheiat cu Tomai Natalia. La acel moment clienta s-a era cu numele de familie Tomai, dar acum este cu numele de familie Rotari. El i-a comunicat lui Tomai Malvina, că necesită să se întâlnească încă odată pentru a prezenta Contractul de asistență juridică și mandatul semnat de Rotari Natalia, care era în Federația Rusă. El nu a văzut dacă Rotari Natalia a semnat Contractul și mandatul. Ulterior, se apropia ședința de judecată și a telefonat-o pe Tomai Malvina pentru a-i prezenta contractul și mandatul pentru a le prezenta la ședința de judecată. Tomai Malvina i-a comunicat, că documentele încă nu sunt. Peste cîteva zile a telefonat-o din nou, la ce Tomai Malvina i-a comunicat, că actele se află la Dispeceratul Gării Auto Briceni, de unde și le-a ridicat într-un plic. Pe plic era indicat Rotari Natalia și numărul de

telefon. El a presupus, că semnăturile sunt ale lui Rotari Natalia și le-a depus în instanța de judecată. La 3 ședințe de judecată nu s-au prezentat părțile, doar el s-a prezentat și prin încheierea instanței de judecată, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol. Tomai – Rotari Natalia a obținut câștig de cauză. În decursul unui an de zile a expediat debitorului Tomai – Rotari Natalia cereri de ai achita onorariul dar primea numai avizul cu semnătură, iar Tomai – Rotari Natalia se eschiva de la plata sumelor stabilite în acest contract juridic. A înaintat cerere privind eliberarea ordonanței, dar i-a fost refuzat. Apoi conform obiecțiilor înaintate, ordonanța judecătorească a fost anulată, după care a prezentat-o executorului judecătoresc spre executare. A fost intentată procedura de executare, însă debitorul Tomai – Rotari Natalia nu s-a prezentat. La ieșirea la fața locului de trai a debitorului, debitorul Tomai – Rotari Natalia nu se afla acasă. Tomai – Rotari Natalia nu a comunicat nici lui nici executorului judecătoresc, că contractul încheiat este fals și nu este semnătura ei în contract. În ședința de judecată s-a propus de a fi încheiată o tranzacție de împăcare, însă el a refuzat și a insistat de a merge până la hotărâre. În ședința de judecată s-a dispus numirea unei expertize grafoscopice. El consideră, că semnătura din buletinul de identitate și din contract se aseamănă. După ce a făcut cunoștință cu raportul de expertiză, el a solicitat numirea expertizei în comisie. Prin hotărârea judecătorească acțiunea civilă a fost respinsă și a fost admisă acțiunea reconvențională prin care s-a declarat nul contractul de asistență juridică. Tot în acel timp s-a intentat și cauza penală. Consideră, că învinuirea înaintată este neîntemeiată, deoarece nu a fost stabilit, că semnătura din contractul de acordare a asistenței juridice și din mandat a fost efectuată de el. De către avocatul stagiar i-au fost explicate consecințele și modalitatea încheierii contractului de asistență juridică. El nu a procedat în modul stabilit de lege la încheierea contractului de asistență juridică, era la început de carieră când sora lui Tomai – Rotari Natalia i-a înmânat suma de 100 euro. Lipsa de experiență la dus la depunerea cererii de chemare în judecată și deoarece considera și consideră și la moment, că contractul a fost semnat de Tomai – Rotari Natalia, consideră, că nu este vinovăția s-a, deoarece el nu a asistat la semnarea contractului de către Tomai – Rotari Natalia. Raportul precum, că între el și Tomai – Rotari Natalia a fost o înțelegere se dovedește prin faptul, că lui i-a fost înmânat și buletinul de identitate a lui Tomai – Rotari Natalia (f.d.39-45)

În contextul celor invocate, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate de prima instanță, astfel procesul de cercetare și

apreciere a probelor prezentate de părți, în raport cu faptele imputate inculpatului Izbaș Alexandr, s-a efectuat în corespundere cu cele statuate la art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În acest sens, Colegiul penal constată ca fiind dovedită pe deplin săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, art.190 alin.(1); art.310 alin.(1) și art.361 alin.(1) Cod penal de către Izbaș Alexandr, în împrejurările de fapt reținute potrivit rechizitoriului, constatate și dovedite în instanța de fond.

Colegiul penal consideră că, instanța de fond a analizat obiectiv probele administrate și cercetate, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția lui Izbaș Alexandr în săvârșirea infracțiunilor imputate.

În atare împrejurări, Colegiul conchide că, argumentele invocate de inculpatul-apelant, referitor la lipsa bazei probante ce i-ar demonstra vinovăția, sunt absolut declarative, fiind lipsite de temei real, or probele nominalizate mai sus și cercetate în ședința instanței de apel confirmă integral vinovăția în faptele comise.

Contrar opiniei apelantului referitor la prezența pe caz a temeiurilor de achitare a de sub învinuirea lui adusă, în partea învinuirii lui Izbaș Alexandr în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, confecţionarea, deţinerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligaţii și anume a mandatului din 27.02.2013 seria MA nr. 0133714, Colegiul penal rezumă, că Izbaș Alexandr a atentat la obiectul juridic special - relațiile sociale cu privire la circulația ilegală a documentelor oficiale, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Obiectul material al faptei infracționale analizate îl reprezintă documentele oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații ori imprimatele, ștampilele sau sigiliile false aparținând unor întreprinderi, instituții sau organizații. Produsul infracțiunii examinate îl reprezintă documentele oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ori imprimatele, ștampilele sau sigiliile false aparținând unor întreprinderi, instituții sau organizații. În această situație, obiectul material al infracțiunii îl constituie materia primă și materialele din care se confecționează respectivele falsuri.

Prin document oficial trebuie de înțeles documentul care: 1) conține informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate

de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept; 2) atestă fapte având relevanță juridică; 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare, evidență strictă și control al circulației.

Documente oficiale sunt considerate: pașaportul, alte acte de identitate, permisul de conducere a mijlocului de transport, livretul militar, pașaportul tehnic asupra mijlocului de transport; polița de asigurare medicală, legitimația de pensionare, legitimația de veteran, carnetul de muncă, diploma de absolvire a unei instituții de învățământ, titlul executoriu, copia sentinței etc. La noțiunea de document oficial se referă nu doar documentele eliberate de autoritățile publice, dar și documentele prezentate autorităților publice.

La caz, obiectul material al infracțiunii incriminate este mandatul cu seria MA nr.0133714, eliberat la 27.02.2013, în baza contractului de asistență juridică nr.035/S din 12.02.2013, încheiat între Natalia Tomai și Izbaș Alexandr, celui din urmă acordându-i-se dreptul de a participa în procesul civil AEÎC „Finagrocredit" împotriva lui Tomai Natalia privind încasarea datoriei în calitate de avocat, reprezentant a lui Tomai Natalia.

Latura obiectivă a infracțiunii examinate constă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiunea de confecționare, deținere, vânzare sau folosire a documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, ori de confecționare sau vânzare a imprimatelor, ștampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituții, organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

Infracțiunea examinată este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul confecționării, deținerii, vânzării sau folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă. La caz, Colegiul reține, că fapta a fost săvârșită cu intenție directă, or, inculpatul cunoscând că mandat avocațional cu seria MA nr.0133714 din 27.02.2013, care acordă drepturi și eliberează obligații este falsificat, a prevăzut rezultatul faptei sale și a urmărit producerea acestuia.

Poziția respectivă fiind în concordanță cu declarațiile părții vătămate Tomai (Rotari) Natalia, care a declarat citez „*...în anul 2013-2014 se afla în Rusia și Izbaș Alexandr i-a scris pe rețele de socializare „Odnoklasniki", precum că o să o ajute și deja îi apără interesele în cauza cu AEÎC „Finagrocredit" și să-i dea o sumă de 100 euro. I-a răspuns că are o soră în Chișinău și o să-i transmită ei banii, dar nu*

a știut, că necesită a semna careva acte și sora sa nu i-a spus, că are acești bani și s-a întâlnit cu Izbaș Alexandr...Acasă la ea veneau scrisori precum, că ea necesită să achite o sumă de bani pentru acordarea asistenței juridice... Izbaș Alexandr o impunea să semneze acte pe care ea nu le cunoștea și de aceia a refuzat să semneze careva acte...Ea nu a semnat contractul de asistență juridică și careva mandat eliberat de avocatul stagiar Izbaș Alexandr...Ea nu a solicitat de la Izbaș Alexandr să-i acorde asistență juridică, dar acesta a căutat-o și i-a propus asistență juridică...".

În confirmarea celor supra menționate sunt utile și relevante cazului și declarațiile martorului Boico Malvina potrivit cărora "... *Izbaș Alexandr în schimbul la 100 euro, nu i-a dat nici un mandat s-au careva contract să semneze, dar a semnat pe o hârtie, că a transmis suma de 100 euro. Ea nu a trimis nimic surorii sale și Izbaș Alexandr nu i-a dat nimic pentru a-i transmite surorii sale în Federația Rusă. Ea nu i-a transmis lui Izbaș Alexandr copia buletinului de identitate a surorii sale. Ea nu l-a telefonat pe Izbaș Alexandr ca să ia de la Gara Auto Briceni, careva acte...*".

În același context urmând a se reține raportul de expertiză nr. 9399 din 17.12.2014, prin care s-a constatat, că semnătura plasată în rubrica „Semnătura clientului" din mandatul seria și numărul MA 0133714 a fost executată nu de Rotari Natalia Vitalii, dar de o altă persoană prin imitarea semnăturii.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17 iulie 2019, textul manuscris, care specifică împuternicirile avocatului în instanța de judecată, plasate pe verso mandatului seria MA nr. 0133714 (fila nr. 90 a dosarului penal nr. 1-97/16), a fost executat de Tomai (Boico) Malvina.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1446-1450 din 17 iulie 2019, semnătura de la rubrica „Semnătura clientului" de pe verso mandatului seria MA nr. 0133714 (fila nr. 90 a dosarului penal nr. 1-97/16), probabil a fost executată de Tomai (Boico) Malvina prin procedeul de imitație și deghizare a semnăturilor autentice ale numitei Tomai (Rotari) Natalia.

În așa mod, nu s-a stabilit cu certitudine că semnătura de la rubrica „Semnătura clientului" de pe verso mandatului seria MA nr. 0133714 a fost falsificată de Tomai (Boico) Malvina, astfel nu a fost posibil de a stabili cu certitudine de cine a fost falsificată semnătura de la rubrica „Semnătura clientului" de pe verso mandatului seria MA nr. 0133714.

Însă, s-a stabilit cu certitudine că Izbaș Alexandr cunoștea despre falsificarea contractului nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, neavând nici un temei de a elibera în baza acestui contract mandat, mai mult ca atât s-a stabilit că Izbaș Alexandr a întocmit mandatul în absența lui Tomai (Rotari) Natalia, care se afla la momentul respectiv în Federația Rusă și care nu a semnat mandatul respectiv.

Subiectul infracțiunii specificate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

În speța dedusă judecății, Colegiul consideră că necesită a fi reținute prevederile art.15 alin.(6) lit.c) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, ce reglementează că avocatul stagiar este obligat să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul prevăzut la art. 60 alin. (1) şi validat de avocatul îndrumător.

În acest sens, privitor învinuirii lui Izbaș Alexandr în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia, Colegiul reține că la data de 27.02.2013 Izbaș Alexandr a întocmit mandatul Seria MA nr. 0133714 care îi acorda dreptul de a participa în procesul civil AEÎC „Finagrocredit" împotriva lui Tomai Natalia privind încasarea datoriei în calitate de avocat, reprezentant a lui Tomai Natalia.

Ca temei pentru eliberarea mandatului respectiv a servit contractul nr.035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, care cum s-a expus supra este falsificat, fapt despre care Izbaș Alexandr cunoștea. Astfel, ultimul cunoștea despre faptul că mandatul seria MA nr. 0133714 este fals. Mandatul seria MA nr. 0133714 din 27 februarie 2013 a fost prezentat de către Izbaș Alexandr Judecătoriei Briceni și a fost atașat la materialele dosarului civil nr. 13-2-2521-21122012 privind cererea de chemare în judecată a AEÎC „Finagrocredit" împotriva lui Tomai Natalia privind încasarea datoriei.

În baza acestui mandat Izbaș Alexandr a participat la ședințele de judecată pe cauza civilă dată. Ulterior, la data de 30 aprilie 2014 Izbaș Alexandr a depus o cerere de chemare în judecată, pe care mai apoi a concretizat-o împotriva lui Rotari Natalia privind încasarea datoriei. Ca probă ce ar demonstra existența datoriei lui Tomai (Rotari) Natalia față de el, Izbaș Alexandr a atașat la materialele cauzei civile nr. 13-2-759-30042014, privind cererea de chemare în judecată a lui Izbaș

Alexandr împotriva lui Tomai Natalia privind încasarea datoriei, contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare.

Astfel, contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare și mandatul seria MA nr. 0133714 din 27 februarie 2013, nu au fost semnate de către Tomai (Rotari) Natalia, iar Izbaș Alexandr, care era responsabil de perfectarea contractului/mandatului în cauză, inclusiv semnarea acestora, știind cu certitudine că, acestea nu sunt semnate de partea vătămată, nemijlocit le-a prezentat instanței de judecată, fapt ce cu certitudine demonstrează falsificarea probelor într-un proces civil de către Izbaș Alexandr.

Pentru a aprecia o probă drept falsă și să poată justifica răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.310 Cod penal, este necesar ca înscrisul să aibă valoare probatorie. Prezentarea probelor false presupune alterarea sau falsificarea unui înscris, care poate da naștere, la persoanele cărora le va fi prezentat, unei convingeri contrare realității, care poate servi ca probă. Potrivit speței, probele false prezentate de Izbaș Alexandr instanței de judecată și-au atins scopul, ele generând convingerea respectivă a instanței care a decis încasarea din contul pârâtului în contul reclamantului a sumei onorariului stabilit în mărime de 13404,15 lei.

Urmează de menționat că, pentru existența infracțiunii de falsificare a probelor nu prezintă interes natura scrierii, nici materia pe care sunt imprimate literele, nici procedeele tehnice de falsificare, fiind necesar ca proba falsificată să aibă semnificație juridică, în raport cu conținutul său să poată genera consecințe juridice. Infracțiunea de falsificare a probelor se consumă în momentul realizării acțiunii de denaturare a adevărului, de falsificare, folosire a înscrisului falsificat, în măsura în care această acțiune este de natură să producă consecințe juridice. În cazul din speță intenția lui Izbaș Alexandru și-a atins scopul, acțiunile lui generând consecințe juridice.

De rând cu cele notate, Colegiul penal reține, că conform raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 08.10.2014, semnătura din numele lui Tomai N. de la rubrica „mandant” din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței juridice, încheiat între Tomai N. şi Izbaș A., nu a fost executată de către Tomai N., dar de către o altă persoană, prin procedeul imitației libere.

În partea învinuirii lui Izbaș Alexandru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, art.190 alin. (1) Cod penal, tentativa de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, Colegiul opinează că,_relațiile

sociale cu caracter patrimonial, nașterea şi dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credinţă şi încrederea între subiecţii afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credinţă şi încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri şi protejată prin legea penală.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune. Prin dobândirea ilicită a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credinţă, prin care făptuitorul obţine transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora. Înșelăciunea întruneşte în sine variate metode, procedee şi tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informaţiilor despre sine sau prin ascunderea unor informaţii a căror anunţare era obligatorie. Datele false se pot referi atât la persoana făptuitorului sau a altor persoane, cât şi la unele obiecte, fenomene.

Prin dobândire ilicită a bunurilor legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credinţă, prin care făptuitorul obţine (pentru sine sau pentru altul) transmiterea în proprietate, posesiune, detenţie a bunului mobil sau imobil, altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Înşelăciunea întruneşte în sine variante (metode), procedee şi tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informaţiilor despre sine, despre apartenenţa de firmă şi posibilităţile financiare; dezinformarea victimei privitor la marfă, etc; ascunderea unor informaţii, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ş.a.;

Pentru existenţa infracţiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare şi să fi ajuns la o reprezentare greşită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul, deși simulează careva relaţii contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațile.

Latura subiectivă a infracţiunii date se manifestă prin vinovăţie sub formă de intenţie directă. Primirea bunurilor cu condiţia îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage şi nu avea intenția să-şi onoreze angajamentul asumat, având scopul special - de cupiditate.

Conform dispoziției art.27 Cod penal, se consideră tentativă de infracţiune acţiunea sau inacţiunea intenţionată îndreptată nemijlocit spre săvîrşirea unei infracţiuni dacă, din cauze independente de voinţa făptuitorului, aceasta nu şi-a produs efectul.

În conformitate cu pct.23 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție ”cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, nr.23 din 28.06.2004, escrocheria se consideră consumată din momentul în care făptuitorul, intrând în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obține posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de acestea la dorința sa.

Tentativa de escrocherie poate presupune câteva ipoteze, în funcție de momentul în care se întrerupe activitatea infracțională: 1) se realizează numai acțiunea adiacentă – înșelăciunea sau abuzul de încredere, dar nu se realizează acțiunea principală – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; 2) se realizează acțiunea adiacentă, însă nu se realizează decât parțial acțiunea principală: deposedarea nu este urmată de imposedare.

Ca probă ce ar demonstra existența datoriei lui Tomai (Rotari) Natalia față de el, Izbaș Alexandr a atașat la materialele cauzei civile nr. 13-2-759-30042014, contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare, despre care cunoștea cu certitudine că este fals.

Însă, din cauze independente de voința lui Izbaș Alexandr, acțiunile lui nu şi-au produs efectul, pe cauza civilă dată a fost dispusă efectuarea unei expertize grafologice, prin care s-a constatat că semnătura din contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare nu a fost executată de Tomai (Rotari) Natalia și prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 04 martie 2016 (f.d. 108 – 1012 a cauzei civile nr.13-2-759-30042014, nr. manual 2-316 la acțiunea lui Izbaș Alexandr împotriva lui Rotari Natalia privind încasarea datoriei) acțiunea lui Izbaș Alexandru a fost respinsă, fiind admisă cererea de chemare în judecată reconvențională prin care s-a declarat nul contractul nr. 035/S din 12.02.2013 de acordare a asistenței judiciare.

Prin urmare, apreciind probele din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, analizând declarațiile părții vătămate depuse în ședința de judecată care sunt în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei și care se apreciază ca fiind veridice și convingătoare, or, deși apărarea pretinde, că partea vătămată, a fost prezentă la încheierea contractului de asistență juridică și a mandatului avocațional, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a stabilit contrariul, și anume faptul, că partea vătămată nu a semnat actele supra menționate, drept urmare Colegiul stabilește că faptele inculpatului Izbaș Alexandr, corect fiind calificate drept infracțiune de:

-tentativă de escrocherie;

-falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia;

-confecționarea, deținerea sau folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Totuși, deși a fost constatată cu certitudine vinovăția inculpatului Izbaș Alexandr de comiterea infracțiunilor prevăzute de: art.27, art.190 alin.(1); art.310 alin.(1) și art.361 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal consideră că inculpatul urmează a fi liberat de răspunderea penală, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în acest sens menționând următoarele.

Potrivit art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripţie.

Potrivit alin.(6) al art.389 Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinţei de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanţa argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentinţa dată.

Conform art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăriri penale şi de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Potrivit art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: 2 ani de la săvârşirea unei infracţiuni uşoare.

Având în vedere prevederile legale menționate, ținând cont că la caz s-a constatat vinovăția inculpatului Izbaș Alexandr în comiterea infracțiunilor prevăzută de art.27, 190 alin.(1) catalogată, conform art.16 alin.(3) Cod penal, ca fiind mai puțin gravă (în vigoare la momentul comiterii faptei-12.02.2013); art.310 alin.(1) și art.361 alin.(1) lit.b) Cod penal – calificate, conform art.16 alin.(2) Cod penal, ca fiind ușoare (în vigoare la momentul comiterii faptei-30.04.2014 și respectiv 12.02.2013), de la săvârșirea lor au trecut mai mult de 5 și respectiv 2 ani, Colegiul penal consideră oportun de a-l libera pe Izbaș Alexandr de pedeapsa penală în legătură cu prescrierea atragerii la răspunderea penală.

Colegiul reține că „timpul săvârșirii faptei" este un element inerent al componenței infracțiunii, care urmează a fi indicat cu precizie, în conformitate cu prevederile art. 9 din Codul penal, potrivit căruia „timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor."

Din considerentele expuse, Colegiul penal va admite cererea de apel înaintată pe caz din alte motive, va casa sentința în cauză cu pronunțarea a unei noi hotărâri, în sensul descris supra.

În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.2), art.art.416-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E:

Apelul inculpatului Izbaș Alexandr declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 24 decembrie 2019, se admite din alte motive decât cele invocate, sentința în cauză se casează, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Izbaș Alexandr ***** se consideră condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, art.190 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală se liberează de pedeapsa penală în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Izbaș Alexandr ***** se consideră condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.310 alin.(1) Cod penal și în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală se liberează de pedeapsa penală în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Izbaș Alexandr ***** se consideră condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, și în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod procedură penală se liberează de pedeapsa penală în legătură cu prescrierea tragerii la răspundere penală prevăzută la art.60 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia este adoptată integral și pronunțată public la data de 17 iunie 2025.

Președintele ședinței, judecătorul: Ludmila Iarmaliuc

Judecătorii: Ecaterina Arseni

Aurelia Andronache